

AIGUA

Els regants del Xerta-Sénia promouen una central híbrida per a l'autoconsum energètic

Han reformulat el projecte perquè la Ponència de renovables l'acabe aprovant. La Comunitat creu que en cinc anys es podrien regar 10.000 hectàrees amb l'estació de bombament de Xerta, que ara caldrà condicionar amb les obres que per 2,6 milions posaran en reg les 187 ha de la zona 1

Terres de l'Ebre Ò. M.J.

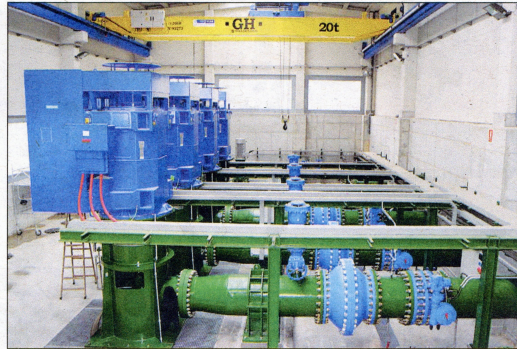
La Comunitat de Regants del Canal Xerta-Sénia promou una inversió important al marge de les que Agricultura ha programat per a desennellar el regadiu. L'entitat espera que la Ponència d'energies renovables acabe donant llum verda després d'haver-la tombat en primera instància per afectació al paisatge i a l'avifauna al projecte de central híbrida hidroelèctrica, eòlica i solar que promou la Comunitat i que pretén augmentar la demanda d'electricitat del canal amb energia renovable autoconsumida, la qual cosa rebaixaria la factura de l'aigua atenant que, segons el president dels regants, Lluís Gimeno, un 80% dels costos són imputables a l'electricitat per al bombament. Esta és una de les grans fites que plantegen ara els titulars de la concessió del Xerta-Sénia per apuntalar el controvertit projecte: **"Funcionar amb energia verda i ser el màxim d'eficients i sostenibles"**.

La Comunitat ha presentat al·legacions, amb l'assessorament del Parc Natural dels Ports i altres agents territorials, per a adequar les afectacions i el volum del projecte a les observacions de la Ponència, i Gimeno confia que acaben obtenint el permís del Govern. El projecte preveia, segons l'Agència Catalana de Notícies, un sistema constituït per 4 plantes solars fotovoltaïques (amb una potència pic de 19.426 kW) i dos aerogeneradors (de 6,8 MW), i la Ponèn-

cia va concloure que el parc afectaria l'àguila daurada, la cuabarrada o el duc, espècies protegides i amenaçades, i que els molins de vent alterarien el paisatge dels Ports. A més a més, la CHE, propietària del canal de reg, havia denegat l'autorització per a posar plaques solars. Però el projecte s'ha reformulat amb la reubicació d'un sol aerogenerador i de les plaques fotovoltaïques.

Siga aprovada o no la central, el regadiu del Xerta-Sénia sembla tenir per fi data d'inici. El Departament d'Agricultura va anunciar poc abans de les eleccions que ja tenia pràcticament enllestit a través de la pública Infraestructures-cat el projecte constructiu de la primera zona de regadiu del canal, amb la previsió de posar-la efectivament en marxa l'any 2023. Es tracta d'una superfície de 186 hectàrees d'oliveres, cítrics i ametllers dels municipis d'Aldover i Xerta. Molt lluny de les més de 16.000 que aspirava a regar al Baix Ebre i Montsià el projecte impulsat entre 2007 i 2012, amb una inversió de més de 90 milions d'euros, i després aturat durant set anys.

INJECCIÓ INICIAL DE 2,6 MILIONS De fet, ara les obres per a desenvolupar la primera fase consisteixen a adequar l'estació de bombament i les basses reguladores, castigades pel desús, i acabar d'articular tota la xarxa de distribució fins a les finques, i costaran uns 2,55 milions d'euros, segons la Comunitat

Imatge de l'estació de bombament del Xerta-Sénia. / CEDIDA

de Regants. La consellera d'Agricultura, Teresa Jordà, va avançar que les obres fins i tot podrien començar este 2021. El president de la Comunitat de Regants del canal ha anat més enllà i ha concretat a esta publicació que l'obra es licitarà durant el segon trimestre d'enguany i que totes les proves de bombament i d'infraestructura estan previstes per a l'últim trimestre del 2022, any en què, segons Gimeno, també es licitaria l'obra per a posar en marxa les fases dos (a Roquetes) i tres (bàsicament Santa Bàrbara, la Galera i el Mas de Barberans), de 383 i 906 hectàrees compactades respectivament però amb una bossa de 889 i 2.447 hectàrees disseminades adherides al projecte, amb la qual cosa s'arribarien a activar amb una inversió total d'uns 50 milions més de 3.500 hectàrees de les més de

4.700 adherides de més d'un miler de propietaris diferents que hi ha actualment. El que s'ha fet és anar delimitant les zones de més concentració de finques per a començar-hi a regar. **"Fins ara s'havien fet macroinversions sense retorn, però ara tot el que s'invertix és per a posar els camps en reg, adaptant-nos a les necessitats de cada moment però deixant marge d'ampliació en un futur"**, manifesta Gimeno. De fet, no renuncia al repte de les 16.400 hectàrees a llarg termini, però en una previsió per a un període més curt, assegura que les inversions que es faran ara per a acabar de condicionar l'àrea de bombament ja permetrien arribar a les 10.000 hectàrees a cinc anys vista **"sense fer cap gran despesa nova"** al marge de les conduccions de cada fase. És a dir, sense allargar el canal prin-

cipal de formigó més enllà del tram construït, que encara no ha penetrat al Montsià. Cadascuna de les quatre bombes que hi ha a l'estació de Xerta cobririen la demanda d'unes 2.500 hectàrees, calcula la Comunitat. Per a les primeres 187, de fet, n'hi haurà prou a fer funcionar una bomba auxiliar.

COTA 200 Gimeno reconeix que la pandèmia ha limitat les accions de promoció per a trobar nous regants, però que enguany s'estudiarà també el projecte per a portar aigua a zones elevades del Mas de Barberans i la Sénia, per a reg de suport. Són finques que, com altres més de 2.000 hectàrees adherides al Xerta-Sénia, estan fora de l'àmbit territorial previst inicialment. La CHE, segons Gimeno, ja ha donat el seu vistiplau per a bombar aigua per sobre de la cota 200, sempre que no es modifiqui la concessió (72 hectòmetres cúbics anuals).

Partits polítics com la CUP i entitats socials i ambientalistas com la PDE retreuen a la Generalitat que promoua un regadiu amb poca demanda, fet que podria acabar convertint la necessitat de finançar unes obres molt costoses en una excusa per a poder vendre part de l'aigua de la concessió a altres territoris i amb altres finalitats. Gimeno respon que **"la primera línia d'oposició a qualsevol transvasament d'aigua a través del canal l'exerciria la Comunitat mateixa"**. ■